

VLADIMIR NAZOR:

Bozót

Oh bozótok és cserjések és tövisek
Mezőink körül szerte,
Csalogány fészket ringat-e a sűrűtök,
S rókafiakat rejt-e?
A bokrok mögött kilestem a titkotok
És lelketek felfedtem.
Szellő hogy hajlít, simogat, ver, jól tudom,
S hogy zúgtok a szelekben.
És ismerem erőfök, a nyers nedveket,
Mik érnek s készülődnek,
Oh bozótjai, cserjéi, tövisei
E szegény, szegény földnek!

I.

Már hal az erdő. — Lebukott a büszke tölgy,
S a fenyő törzsén fejsze;
S féreg rágja mi megmaradt, egy fütty elég,
Hogy fészkeket elejtse;
Még itt-ott áll csak néhány árva óriás,
A hátuk odvas, nyögnek;
Ha vihar indul, imbolygó kísértetek,
És ágaik csörögnek.
Szökik vad és madár. És megindul a gaz,
A mindent elborító...
Az erdő, régi erdőnk pusztá temető,
És kússza lomha kígyó.

II.

Eltűnnek lassan ősei, szentelt berkeink.
Hol lomb-koronás, bátor,
Zord óriások magasabbra nőttek az
Egek nagy homlokától;
Hol zöldelő dzsinnek nyújtották karjaik,
S a napot átölelték,
S erős gyökér- béklyóval a fegyvertelen
Földet megbilincseltek,
És uralkodtak mindenütt: — most tövises,

Alacsony, sűrű nép él;
 Királyi tölgy s vitéz fenyő nélkül nagyobb
 A saját erejénél,
 És ellepi a földet: felhős csúcson
 Hulláma hányja habját,
 Mocsártól hódít békanyálas partokat,
 Kő rése rejti magját,
 Mindenhol tért talál magának, mint a víz,
 Nem nyugszik, szerteömlik:
 Nem perzseli a tűz, nem irtja fejsze ki,
 Ahová beözönlik.
 Az óriások dőlnek, zsarnokok helyén,
 Ezernyi csöpp csírából,
 Új nép indul, forrás csobog, forró az ég
 Új madarak dalától.

III.

Bozót, dicsőség néked! — Meghátráltak a
 Nagyok nagyobb előtt; de
 A termőföldet és a sziklák ráncait
 A sereged befödte,
 És töviseid mindenütt elszórtad, és
 Sűrű sövényt emeltél:
 Minden bokorban ezer titkos kés fülel
 S minden ág mérgezett él.
 Hiába cseng a fejsze, láng hiába fal,
 Eső mos, bösz vihar vág,
 Ma meghalsz, ám holnapra sűrűd gazdagabb
 És tövisekkel tarkább.
 Nem engedsz földet alólad. Szamántövis
 Nőljön bár és beléndek,
 De ami a miénk, maradjon akkor is,
 Ha napjaink sötétek!
 Ha nincs oroszlán védeni határaink,
 Hiúz szül fiatal, az
 Ágak fűskéi közt gyík és kígyó kotal,
 És lapul éhes farkas:
 Ha tölgy-erővel nem védjük meg ligetünk,
 S ragadozó-karommal,
 Építsük körül fűskével, mi megmaradt,
 És dühös fájdalommal
 A nedv: méreg és tű legyen a tövis itt;
 Nőljetek áradóra,
 Hazánk cserjéi, bokrai, bozótjai,
 Reményeink utója!
 Megtalál minden szomjazó gyökért,
 Sárgult fűszálat; ugyanegy pohárból
 Issza vizét az idegenbe tért.

Magunk vagyunk, de a széles szíveknek
Nincsen magán. Minden, mi benne lett,
Megmarad: olyan ő, akár a fészek,
Mely őrzi, ami régen született;

Őrzi, és várja fecskék visszatértét,
Hogy új dalokkal zengjen új tavasz.
— A tölgy magába áll, és tudja bizton:
Minden rossz múlik — s ez az álom az.

1949. június 16.